

Nr 1/2024 kwartalnik ISSN 1426-8876

Przegląd Politologiczny

Political Science Review

Rada Naukowa/Scientific Board

Andrzej Antoszewski (Polska), **Timm Beichelt** (Niemcy), **Min-Hsiu Chiang** (Tajwan), **Kong Fan-jun** (Chiny), **Wojciech Forsyński** (Cypr), **Jürgen Neyer** (Niemcy), **Heino Nyssönen** (Finlandia), **Andrzej Mania** (Polska), **Andrzej Stelmach** (Polska), **Ryszard Zięba** (Polska), **Ettore Deodato** (Włochy)

Redakcja/Editorial Board

REDAKTOR NACZELNY/EDITOR-IN-CHIEF

Tadeusz Wallas

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO/DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF

Magdalena Musiał-Karg

SEKRETARZ REDAKCJI/ASSISTANT TO THE EDITOR

Elżbieta Lesiewicz

ZASTĘPCA SEKRETARZA REDAKCJI/DEPUTY ASSISTANT TO THE EDITOR

Rafał Kamprowski, Bartłomiej Secler

CZŁONEK/MEMBER

Krzysztof Duda, Marcin Rachwał, Remigiusz Rosicki

REDAKTORZY JĘZYKOWI/LINGUISTIC EDITORS

Agnieszka Mielczarek, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Agnieszka.Mielczarek@amu.edu.pl

Thomas Mehhausen, Uniwersytet w Poczdamie, mehhaus@uni-postdam.de

Malcolm Czopinski, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, mczopinski@hotmail.com

REDAKTORZY TEMATYCZNI/THEMATIC EDITORS

Teoria polityki – **Zbigniew Blok**, zbigniew.blok@amu.edu.pl

Socjologia polityki – **Krzysztof Palecki**, palecki@if.uj.edu.pl

Partie i systemy partyjne – **Jan Piotr Iwanek**, jan.iwanek@us.edu.pl

Systemy wyborcze – **Arkadiusz Żukowski**, arkadiusz.zukowski@uwar.edu.pl

Kultura polityczna – **Helmut Juros**, h.juros@uksw.edu.pl

Międzynarodowe stosunki polityczne – **Teresa Łoś-Nowak**, tln@poczta.pl

Teoria stosunków międzynarodowych – **Andrzej Gałganek**, galganek@inpid.amu.edu.pl

Stosunki polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej – **Marian Szczepaniak**, marianszczepaniak@wp.pl

Polityka narodowościowa – **Henryk Chalupczak**, henryk.chalupczak@umcs.lublin.pl

Integracja europejska – **Józef Fiszer**, fiszer@isppan.waw.pl

Europeistyka – **Konstanty Adam Wojtaszczyk**, kaw@post.pl

Polityka społeczno-gospodarcza – **Jerzy Babiak**, jbabiak@amu.edu.pl

Najnowsza historia polityczna – **Marceli Kosman**, marceli.kosman@amu.edu.pl

Marketing polityczny – **Grażyna Ulicka**, ulicka@poczta.neostrada.pl

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

© by Wydawnictwo Naukowe WNPiD UAM

© by Faculty of Political Science and Journalism Press, AMU Poznań, Poland

Wydawca: Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, Poznań

Adres redakcji: ul. Uniwersytetu Poznańskiego 5, 61-614 Poznań, tel./fax 61 829 65 08

Kontakt: przeglad.politologiczny@amu.edu.pl, **Prenumerata:** tel. 61 829 65 17

Editor: Faculty of Political Science and Journalism Press, Adam Mickiewicz University, Poznań, Poland

Editorial address: 5 Uniwersytetu Poznańskiego Street, 61-614 Poznań, Poland, tel./fax +4861 829 65 08

Contact: przeglad.politologiczny@amu.edu.pl, **Subscription:** tel. +4861 829 65 17

Czasopismo „Przegląd Politologiczny” otrzymało dofinansowanie ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach programu „Rozwój czasopism naukowych” na podstawie umowy nr RCN/SP/0145/2021/1. Realizacja projektu obejmuje lata 2022 i 2023.

Skład, łamanie i korekta: „MRS”, 60-408 Poznań, ul. P. Złotowa 23, tel. 605087690

Druk i oprawa – PERFECT – Gaul i Wspólnicy sp.j., ul. Skórzewska 63, 60-185 Skórzewo

Spis treści

Wstęp	7
Artykuły	
Elżbieta LESIEWICZ Afganistan w obliczu radzieckiej inwazji 1979–1989	9
Rafał OŻAROWSKI Afganistan od czasu przejścia władzy przez talibów w 2021 roku	23
Marcin ŁUKASZEWSKI System konstytucyjny Afganistanu w latach 2004–2021 (zarys)	35
Jarosław KARDAŚ Federacja Rosyjska wobec problemu afgańskiego w okresie 2014–2021	53
Krzysztof PACHUCKI-WŁOSEK Relacje Republiki Uzbekistanu z Islamskim Emiratem Afganistanu	65
Joanna RAK, Roman BÄCKER, Kamila REZMER, Maciej SKRZYPEK Kategorie teoretyczne do analizowania struktur myślenia talibów	77
Paweł STACHOWIAK Reżim talibów w Afganistanie wobec dóbr kultury. Casus posągów Buddy z Bamyan	91
Mirosław SKARŻYŃSKI Logistyczne aspekty wykorzystania uzbrojenia i sprzętu przejętego przez talibów po wycofaniu wojsk USA z Afganistanu	101
Rafał KAMPROWSKI Afghanistan's raw materials policy regarding rare earth elements after the Taliban victory	113
Klaudia GOŁĘBIEWSKA Afganistan: kryzys humanitarny jako zagrożenie dla fundamentalnych praw człowieka	123
Anna POTYRAŁA Społeczność międzynarodowa wobec uchodźstwa afgańskiego – walka z zagrożeniem, kooperacja względem wyzwania	135
Natalia POTERA Prawa kobiet w Islamskim Emiracie Arabskim	153

Karolina OWCZAREK

Techniki manipulacji wykorzystywane przez polskie media państwowe:
studium przypadku ofensywy talibów w Afganistanie 167

Przegląd książek/Dyskusje

Politologia teoretyczna w Polsce – wybrane zagadnienia. Bilans 50-lecia,
red. Z. Blok, A. Stelmach (Marcin Rachwał) 179

Noty o autorach 185